

PREDSEDNÍCTVU ZBORU POVERENÍKOV

V Bratislave 27. marca 1947

Na tamojší prípis čís. 2071/1947-Dr.M. z 1. II. 1947 oznamujem, že súhlasím s návrhom Umeleckej a vedeckej rady čís. 117/1947 zo 17. januára 1947, aby umelcom a vedcom zaregistrovaným pri UVR, ktorí sú zamestnaní vo verejných alebo štátnych úradoch, kde nevykonávajú výlučne činnosť, súvisiacu s odborom ich tvorby umeleckej, bola poskytnutá na požiadanie úľava v tom zmysle, že by bola znížená ich služobná povinnosť na rozsah pôvodných úradných hodín pred zavedením predĺženej pracovnej doby.

Súčasne v zmysle tamojšej výzvy navrhujem, aby v mimoriadnych prípadoch mohli horeuvedené úrady poskytnúť umelcom alebo vedcom registrovaným pri UVR platenú dovolenku až na dobu 6 mesiacov.

Tieto návrhy sú zdôvodnené snahou sociálne napomôcť tvorivých umeleckých a vedeckých pracovníkov a umožniť im napísanie väčších literárnych diel. Aby však tieto výhody nemohli byť zneužitú, navrhujem zachovať tento postup:

1. Zníženie služobnej povinnosti alebo platená dovolenka nech je povolená na žiadosť záujemcu. V žiadosti nech je uvedené, na akých dielach záujemca pracuje a do akého termínu mieni svoje dielo dokončiť. Pri záujemcoch o zníženie služobnej povinnosti nech žiadateľ uvedie aspoň jedno publikované dielo, resp. nech predloží potvrdenie UVR, že pracoval aspoň dva roky vo významnom literárnom resp. vedeckom časopise. Pri záujemcoch o šesťmesačnú platenú dovolenku nech žiadateľ uvedie aspoň dve publikované diela a nech vyhlási, že v súčasnej dobe pracuje na novom umeleckom alebo vedeckom literárnom diele.

2. Úrady, ktoré budú splnomocnené povoliť zníženie služobnej povinnosti alebo šesťmesačnú platenú

dovolenku, nech sú povinné vyžiadať si od UVR dobrozdanie o žiadateľovej odbornej spôsobilosti a povolenie môžu udeliť len vtedy, keď toto dobrozdanie bude kladné.

3. UVR nech si v nejasných prípadoch vyžiada od záujemcu podrobnejšie informácie o ráze diela, prípadne nech si vyžiada nedohotovené dielo, aby si mohla urobiť úsudok o oprávnení žiadosti zo samého diela.

Povereník:
L. Novomeský v. r.

V glose Pomer Povereníctva informácií ku kultúrnym pracovníkom, ktorú značka oa. (pod touto značkou publikoval Michal Chorváth) uverejnila v Novom slove 26. IV. 1947, s. 266-7 sa uvádza: „Z iniciatívy UVR a zásluhou povereníka školstva a osvety L. Novomeského urobil Zbor povereníkov uznesenie, ktorým sa ukladá ústredným úradom na Slovensku, aby pri dodržaní všetkých opatrení udeľovali umeleckým a vedeckým pracovníkom u nich zamestnaným, platené dovolenky až do výšky 6 mesiacov, alebo iné úľavy služobných povinností za predpokladu, že pracujú na literárnych dielach.“

Autor konštatuje, že literáti a vedci prijali uznesenie so zadosťučinením, lebo z honorárov sa vyžiť nedá, každý musí byť zamestnaný. Nejde ešte síce o ideálne riešenie, ale konečne sa preborila zásada súkromnosti umeleckého a vedeckého podnikania. Najmä zásluhou PŠO sa takto znateľne zlepšujú sociálne pomery kultúrnych pracovníkov. Podobne by sa ešte malo pomôcť výtvarníkom.

V závere autor kritizuje Povereníctvo informácií, ktoré „ako druhé povereníctvo kultúrne zaujalo stanovisko naprosto odmietavé a vznieslo proti návrhu námietky asi také, aké by mal plantážnik proti zníženiu pracovnej doby svojich kuliov. Nech si kultúrni pracovníci dobre zapamätajú, kto háji ich požiadavky a podporuje ich, a kto sa iba snaží ťažiť z diel, na ktorých uskutočnení nemá nijakých zásluh“.